

Strukture podataka i algoritmi

Četvrto predavanje

Stabla

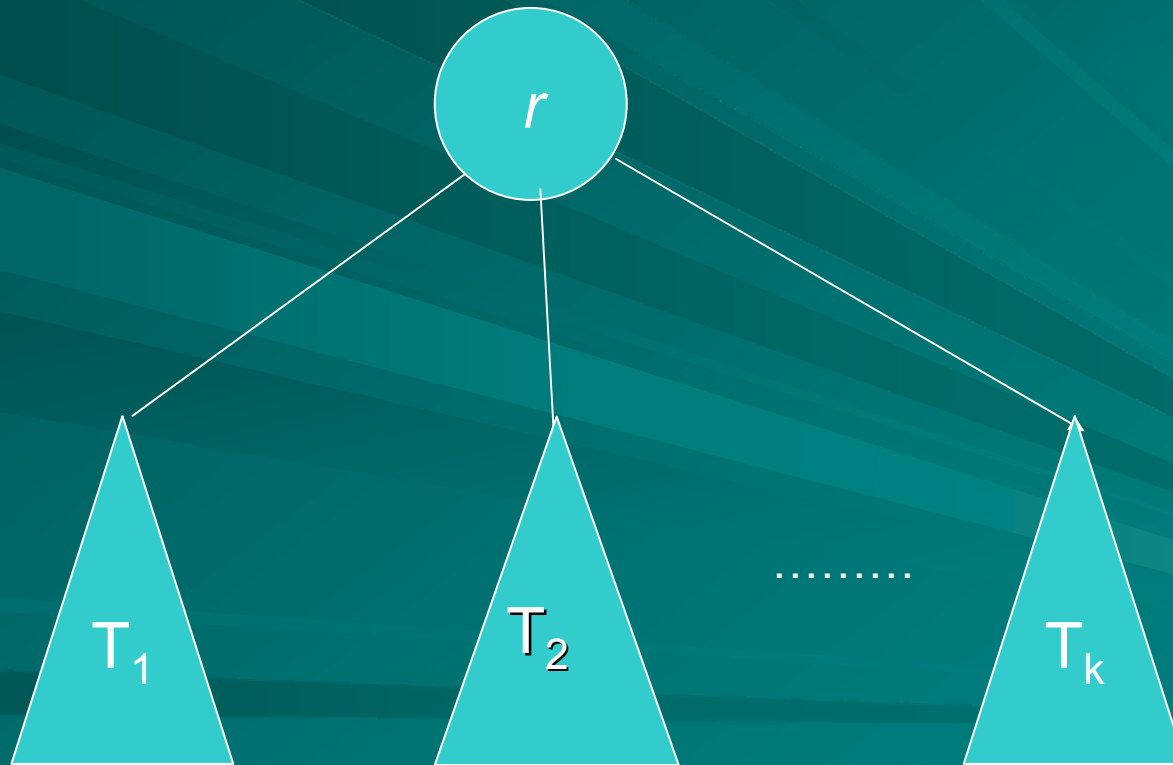
Uređeno stablo

- Za razliku od liste, zasnovane na linearnom uređaju podataka, stablo se zasniva na hijerarhijskom uređaju među podacima
- Postoji odnos “podređeni-nadređeni” odnosno “roditelj-dijete” [parent-child]

Uređeno stablo -- definicija

- Uređeno stablo T je neprazni konačni skup podataka istog tipa koje nazivamo čvorovi

Schema stabla (Stablo T)

Karakteristike

- Postoji jedan istaknuti čvor r koji se zove korijen [root] uređenog stabla T
- Ostali čvorovi grade konačan niz $(T_1, T_2, T_3, \dots, T_k)$ od 0 ili više disjunktnih (manjih) stabala

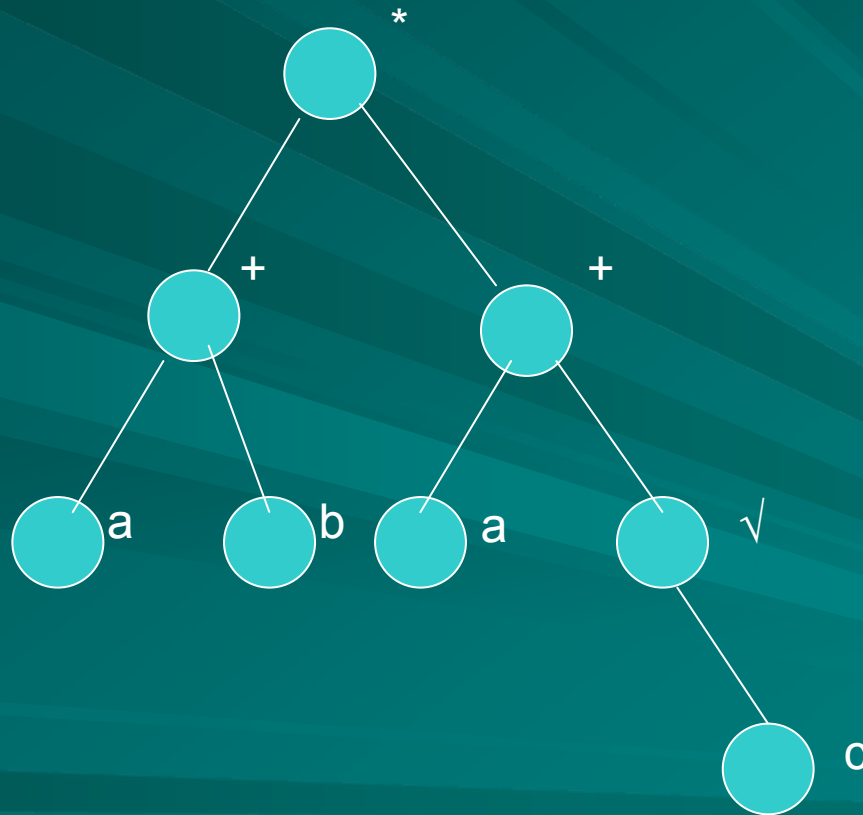
Rekurzivnost i uređaj

- Ova je definicija rekurzivna. Manja stabla zovemo podstablama korijena r . Korijeni $r_1, r_2, r_3, \dots, r_k$ od $T_1, T_2, T_3, \dots, T_k$ su djeca od r a r je njihov roditelj.
- Pritom korijen nema roditelja a svaki od preostalih čvorova ima točno jednog roditelja
- Uređenost stabla očituje se u tome što među pod-stablama postoji linearni uređaj (zna se koje je prvo, drugo, treće itd podstablo)

Primjer

- Građa aritmetičkog izraza $(a+b)^*(a+c^{1/2})$
- Prikazati kao stablo ako čvorovi bez sinova predstavljaju operande a ostali čvorovi računске operacije
- Diskutiraj vezu uređenosti ovog stabla i komutativnosti računskih operacija

Rješenje

Označeno stablo

- Svakom čvoru pridružen je dodatni podatak koji nazivamo oznakom
- Ime čvora služi za identifikaciju i jedinstveno je dok oznake ne mora biti jedinstvena
- Uočiti relaciju pojmova
  - Stablo – oznaka -- čvor
  - Lista -- element -- pozicija

Put

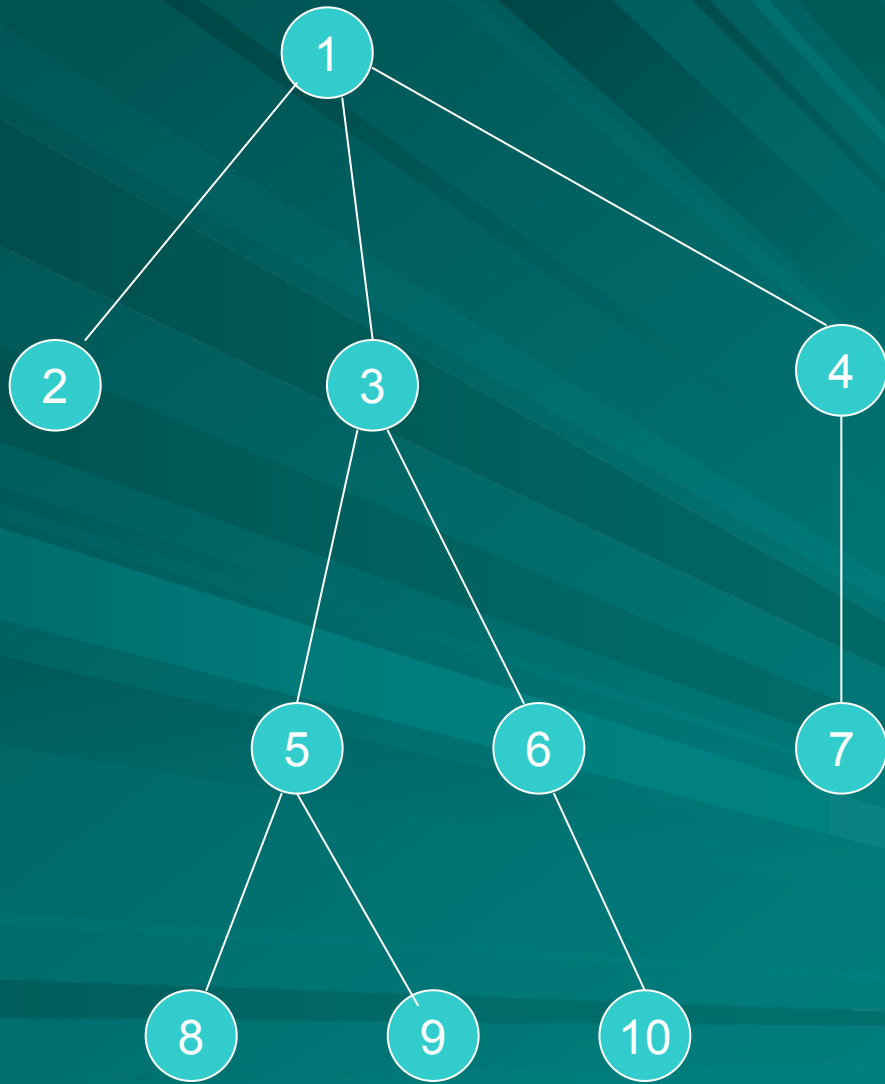
- Niz čvorova $i_1, i_2, \dots, i_m$ takovih da je i_p roditelj od i_{p+1} za $p=1, \dots, m-1$ zovemo putem od i_1 do i_m
- Duljina puta je $m-1$
- Ako postoji put od čvora i do čvora j tada je i predak od j
- Nivo je skup čvorova stabla sa svojstvom da jedinstveni put od korijena do tog čvora ima duljinu s
- Visina stabla je maksimalni neprazni nivo
- List je čvor bez djece
- Djeca istog čvora nazivaju se braća
- Čvor koji nije list je unutarnji čvor

Apstraktni tip podataka TREE (stablo)

- Da bismo ovako matematički definirani pojam stabla pretvorili u apstraktni tip podataka, potrebno je definirati i operacije koje se obavljaju nad stablima
- Više načina definicije ... pobroji

Obilazak stabla

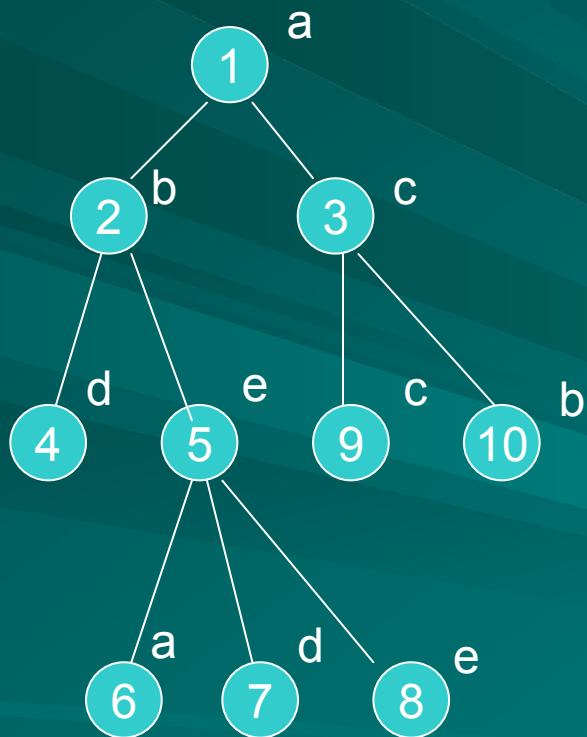
- Obilazak stabla je algoritam kojim posjećujemo čvorove stabla tako da svaki čvor posjetimo točno jednom
- PREORDER $r, T_1, T_2, \dots, T_k$
- INORDER $T_1, r, T_2, \dots, T_k$
- POSTORDER $T_1, T_2, \dots, T_k, r$

Zadaća

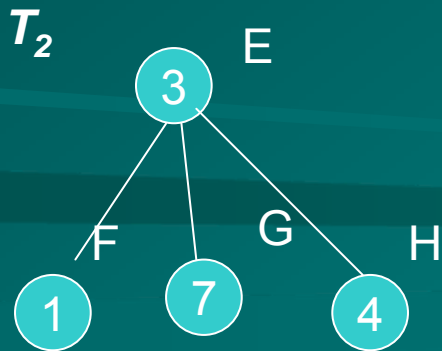
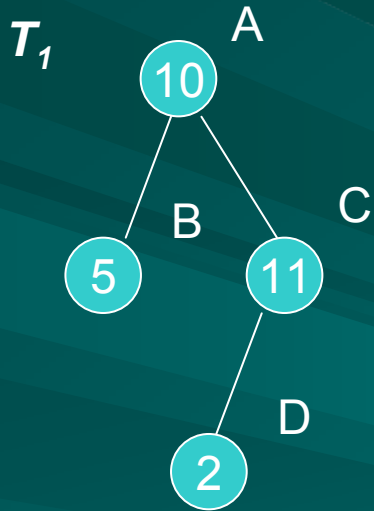
- Odredi poredak obilaska čvorova prethodnog stabla u preorder, inorder, postorder algoritmu
- Rješenja:
- PREORDER: 1,2,3,5,8,9,6,10,4,7
- INORDER: 2,1,8,5,9,3,10,6,7,4
- POSTORDER: 2,8,9,5,10,6,3,7,4,1

Implementacija stabla na osnovu veze “čvor → roditelj”

1	a	0
2	b	1
3	c	1
4	d	2
5	e	2
6	a	5
7	d	5
8	e	5
9	c	3
10	b	3
	oznaka	roditelj

Implementacija stabla na osnovu veze “čvor → prvo dijete, idući brat”

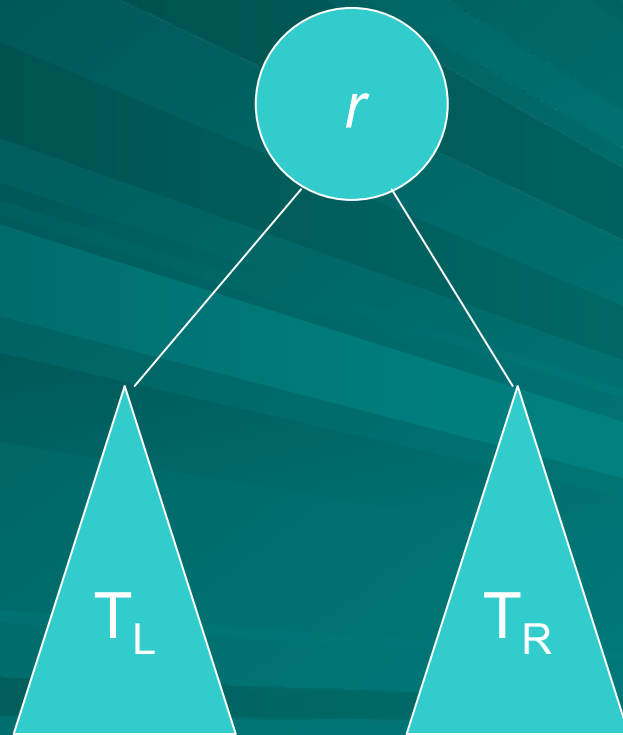
- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12

F	0	7
D	0	0
E	1	0
H	0	0
B	0	11
		12
G	0	4
		9
		0
A	5	0
C	2	0
		8

label first next

Binarno stablo shema

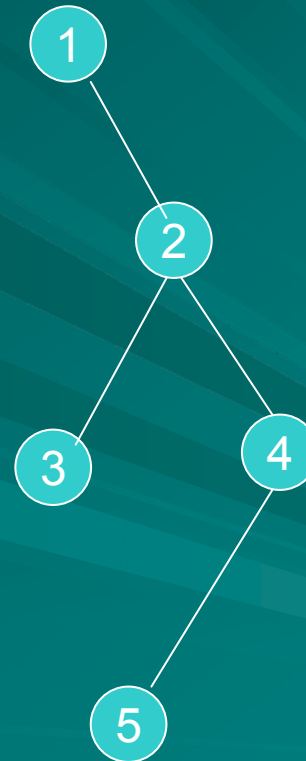
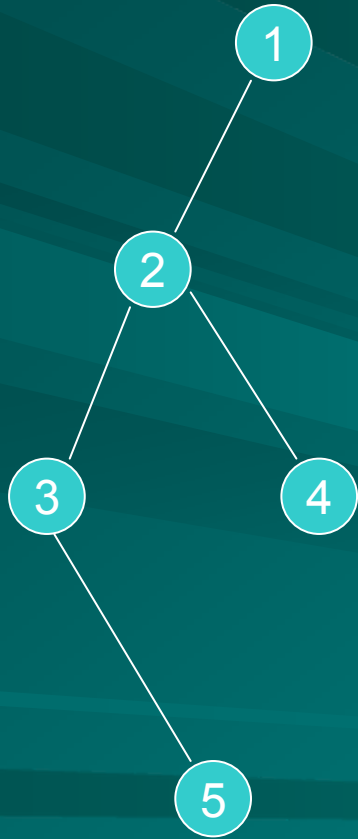
Binarno stablo definicija

- Binarno stablo T je konačan skup podataka istog tipa koje zovemo čvorovi i pri tome vrijedi:
  - T je prazan skup (prazno stablo), ili
  - Postoji istaknuti čvor r koji se zove korijen stabla T , a ostali čvorovi grade uređeni par (T_L, T_R) disjunktних (manjih) binarnih stabala

Posebnosti

- Binarno stablo nije poseban slučaj uređenog stabla jer
  - Binarno stablo može biti prazno
  - Ako čvor u binarnom stablu ima samo jednog potomka nije svejedno je li on lijevi ili desni

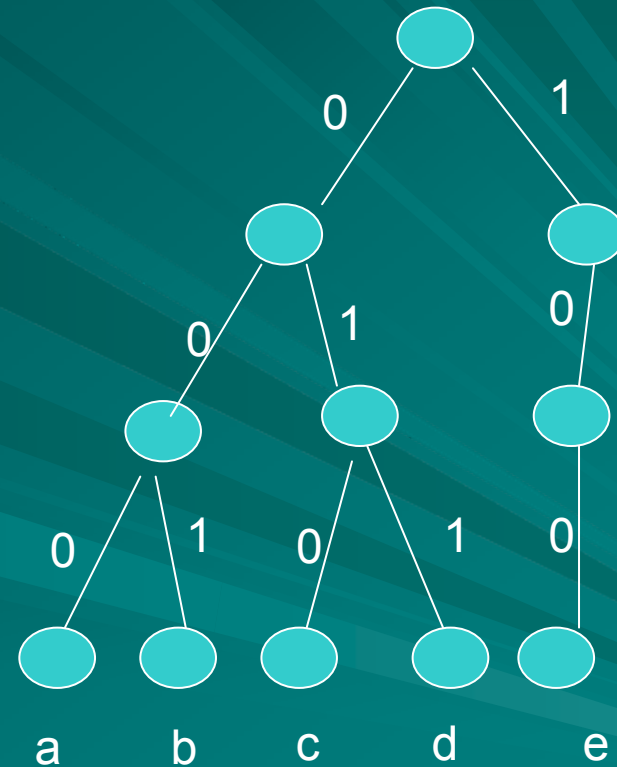
Primjer

Zadatak

- Prikaži binarne brojeve kao čvorove stabla

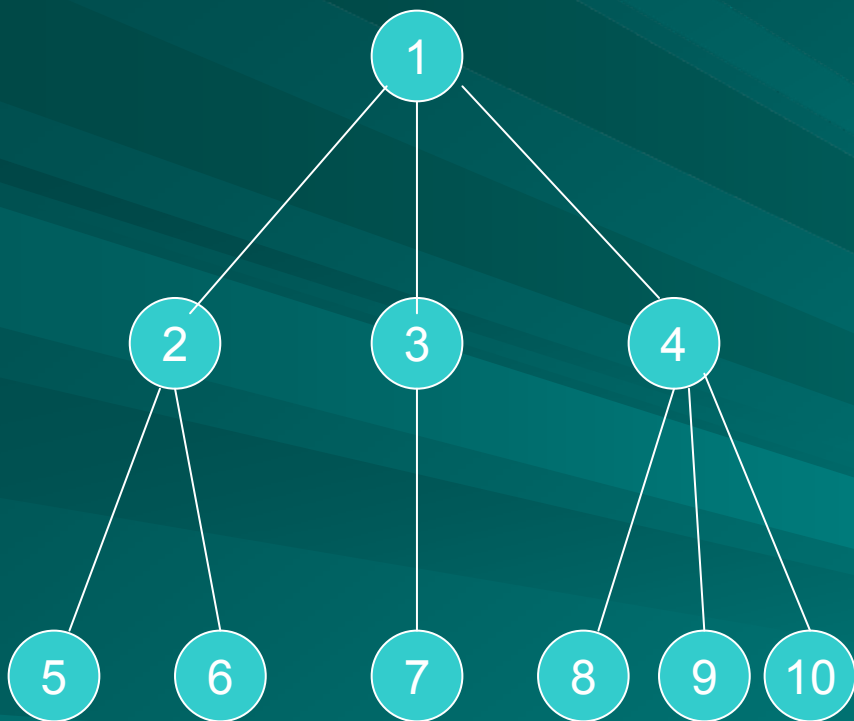
znak	kod
a	000
b	001
c	010
d	011
e	100

Teorem

- Bilo koje uređeno stablo može se interpretirati kao binarno stablo na osnovu veze:
  - Čvor $\rightarrow$ prvo dijete
  - Čvor $\rightarrow$ idući brat

Zadaća

Interpretiraj uređeno stablo na slici
Kao binarno stablo na osnovu
veze

čvor → prvo dijete

čvor → idući brat

Rješenje

